

'Alcohol 2009 / 2010' | 'Άλκοόλ 2009 / 2010'

ekfrasi-yianna.grammatopoulou, Athens 2010

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΧΡΗΣΤΟΣ Ν. ΘΕΟΦΙΛΗΣ
ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ ΧΡΟΝΟΣ: Βασίλης Καρακατσάνης
16.06.2010

'Alcohol' 2009 ακρυλικό & λάδι σε καμβά 140X100 εκ. & 040X040 εκ.

Η ΛΥΤΡΩΣΗ Σ' ΕΝΑ ΜΠΑΡ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟ

Με υλικό του τη στίλπνη ευμάρεια του δυτικού μας πολιτισμού, δημιουργεί καθρέπτες που τομογραφούν, με σκληρότητα τη μοναξιά, τα πάθη και την ανεπάρκειά μας.

Γεννήθηκα στην Αθήνα το 1957. Σπούδασα ζωγραφική στην Αθήνα & Βαρκελώνη, συντήρηση αρχιτεκτονικών μνημείων στη Βενετία, με υποτροφίες του ΙΚΥ, της Ισπανικής Κυβέρνησης & του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Στα πρώτα μου έργα (νεκρές φύσεις, συνθέσεις εσωτερικού χώρου με γυμνά, τοπία κ.ά.) εφαρμόζω τις αφομοιωμένες διδαχές της εικαστικής μου παιδείας που προσανατολίζονται προς τις συνθετικές διατάξεις του κυβισμού και τις χρωματικές επιλογές του φωβισμού.

Το προσωπικό μου λεξιλόγιο διαμορφώνεται εξελικτικά μέσα από τη χρήση μικτής τεχνικής και σταδιακά αρχίζει να ενσωματώνεται στη ζωγραφική επιφάνεια το τρισδιάστατο αντικείμενο.

Από το 1985 και μετά δουλεύω κυρίως σε θεματικές ενότητες (Τσάντες 1986, Ρούχα 1989, Χαλιά 1991, Σημείες 1992, Σπίτια 1994 κ.ά.) όπου απόφια ενδυματολογικά υλικά ενσωματώνονται στα έργα, ανάγοντας το καθημερινό αντικείμενο σε δομικό στοιχείο, μέσα από οργανωμένες συνθέσεις με έντονη θεατρική ή σκηνογραφική αντίληψη.

Με εικαστικές παρεμβάσεις καθαρής και σαφούς χρωματικής κλίμακας, τα αυτούσια αυτά στοιχεία μεταπλάθονται, από υπαρκτές και βιωματικές σημειώσεις, σε "χώρους" όπου η προσπάθειά μου είναι η διερεύνηση και σχηματοποίηση των ορίων μεταξύ πραγματικότητας και ψευδαίσθησης.

Νομίζω ότι είναι σαφές το ότι δεν κινούμαι απόλυτα από το κλίμα του νέου ρεαλισμού, της pop ή της arte rovera, όσο είναι σαφές επίσης ότι με αυτά τα υλικά (υφάσματα, ρούχα, κ.λ.π.) έχω αναμφισβήτητα εμφανώς προσωπική & βιωματική σχέση, φετίχ θα έλεγα της ζωής μου.

Η συνεργασία μου με σχεδιαστές ρούχων (Ασλάνης, Βαλέντε, Τσόκλη) (Χαλιά 1991, Sarong 1998), δήλωσε την ανάγκης μου, από τα πλαίσια του τελάρου, να "βγει" στο χώρο η δουλειά μου, παίρνοντας κίνηση & ζωή και αυτή η επιλογή έγινε από τη στιγμή που το κυρίαρχο υλικό μου ήταν το ύφασμα, ενώ το αποκορύφωμα της σκηνογραφικής προσέγγισης της ζωγραφικής μου και αυτό μέσα από μία έντονη προσωπική ανάγκη, ίσως παράλληλης με την βιολογική μου "ωριμότητα", θεωρώ ότι φάνηκε από το 1996 & μετά (Πάρτυ 1996, Αστικά Υλικά 2005, Αστικές Συμπεριφορές 2008 & Αλκοόλ 2010).

Η παρατήρηση, ή εμβάθυνση ή απλή καταγραφή του αστικού μοντέλου του πολιτισμού μας, δεν έγινε για να παραστήσω τον διανοούμενο ή τον κοινωνικά προβληματισμένο, απόδειξη ότι δεν έχω τη λύση, απλά παρουσιάζω έναν καθρέφτη, όπου όλοι μπορούμε να δούμε το ουσιαστικό μας πρόσωπο ή τις ενδόμυχες προσωπικές ή κοινωνικές φαντασιώσεις μας. Ζωγράφος είμαι και ζωγραφική κάνω. Τ' άλλα είναι για τους κοινωνιολόγους, τους ψυχιάτρους και τους πολιτικούς.

Έχω εκθέσει στην Ελλάδα, Κύπρο, Ισπανία, Ιταλία, Ινδονησία & Γερμανία, ενώ για την δουλειά μου έχουν γράψει μεταξύ άλλων οι Β. Σπηλιάδη, Ν. Γρηγοράκης, Χ. Καμπουρίδης, Αγγ. Ταμβάκη, Αι. Tosi, Cl. Hughes, P. Serra y Bauzá, J. Mir & R. Araujo.

Για την τελευταία μου ενότητα με τίτλο 'Alcohol 2009/2010' που θα παρουσιαστεί στην Αθήνα τον Οκτώβριο του 2010 (εκφραση-γιάννα γραμματοπούλου) & τον Μάρτιο του 2011 στην Λευκωσία (Γκαλερί Αργώ), ο Rogelio Araujo, Διευθυντής του Μουσείου Μοντέρνας & Σύγχρονης Τέχνης "Can Prunera" de la Ciudad de Soller (Μαγιόρκα, Ισπανία) αναφέρει :

'Alcohol' 2009 ακρυλικό & λάδι σε καμβά 040X040 εκ. & 140X100 εκ.

'Alcohol 2009-2010'

Η ανάγκη της προσέγγισης του εικαστικού έργου μέσω ενός κειμένου, είναι αναμφίβολα μια υπόθεση δύσκολη και πολλές φορές αναρωτιέμαι εάν είναι απαραίτητη. Πληθώρα σελίδων γράφονται καθημερινά σε όλο τον κόσμο με σκοπό να εξηγήσουν τον λόγο ύπαρξης, αναγκαιότητας και αξίας καλλιτεχνικών εκφράσεων. Από μόνο του εμπεριέχει την παγίδα κατάθεσης απόψεων, που είναι προϊόντα εποχιακών τάσεων, περιχαρακωμένης αισθητικής, ανθρώπων που άλλα λένε-άλλα κάνουν και μέσω αυτής της διαδικασίας στηρίζουν ένα εγώ, επίπλαστο, καιροσκοπικό, διανοοουμενίστικο, ξεχνώντας ότι η προσέγγιση με την τέχνη χρειάζεται ψυχραιμία, βαθειά γνώση, απλότητα και τιμιότητα.

Η ταχύτητα με την οποία τα τελευταία χρόνια παράγονται στρατιές ολόκληρες από καλλιτέχνες, η παράμετρος που αφορά το εμπόριο της τέχνης με ανθρώπους που αντιμετωπίζουν το καλλιτεχνικό έργο σαν μετοχές ενός ιδιότυπου πλην όμως σαφούς χρηματιστηρίου, με μοναδικό σκοπό το οικονομικό κέρδος και μόνο, είναι πράγμα υπαρκτό και για πολλούς, θεμιτό σε μια ελεύθερη κοινωνία ενηλίκων. Βασιζόμενο το εμπόριο αυτό, στην ονομαστική υπεραξία, η οποία σε συγκεκριμένες χρονικές και συγκυριακές περιόδους αποφέρει μεγάλα οικονομικά κέρδη, πρεστίζ και συμμετοχή σε μία κοινωνικο-πνευματική ελίτ, αυτισμού και αλληλεξάρτησης, αναρωτιέμαι πόση δύναμη κρύβει τελικά η ημιμάθεια και ο καιροσκοπισμός, στους περιβάλλοντες και συμμετέχοντες του εμπορίου της τέχνης. Οι άνθρωποι αυτοί είναι πρωτίστως οι καλλιτέχνες που βιάζονται και θαμπώνονται στην θέα των χρημάτων και της κατά την γνώμη μου, με ημερομηνία λήξης αντιμετώπισής τους ως πνευματικούς ταγούς και τους κατατάσσω στον χώρο του εμπορίου από την στιγμή που στα έργα τους αναρτούν τιμή. Οι γκαλερίστες δευτερευόντως, που σε μεγάλο βαθμό δεν αγαπούν την τέχνη αλλά τους καλλιτέχνες-αγωγούς κερδών, και τέλος οι επιμελητές και κριτικοί όπου με μικρή συμμετοχή τους σε αυτό που λέμε σπουδή, με βιασύνη και επιπολαιότητα περιοδικού ποικίλης ύλης και μόδας, επιχειρηματολογία αλληλοσυγκρουόμενων, αντιφατικών, δυσνόητων και ανόητων θεωρημάτων, δημιουργούν ένα κοινό, που αρχίζει να τους μοιάζει ακόμα και στην εξωτερική τους εμφάνιση.

Την διαδρομή του Βασίλη Καρακατσάνη την γνωρίζω αρκετά καλά. Ανήκει στην γενιά των καλλιτεχνών που μεγάλωσαν και άρχισαν να δημιουργούν στην μεταβατική περίοδο της δεκαετίας 80-90. Η ζωγραφική του είναι με συνέπεια και συνέχεια προϊόν αυτόνομης και αυτοδύναμης πνευματικής έρευνας, με τα χαρακτηριστικά που αναφέρω πιο πάνω.

Βαθεία γνώση, απλότητα και τιμιότητα. Και το προσδιορίζω βλέποντας την αφομοίωση των επιδράσεων, που εκ των πραγμάτων θα υπήρχαν, να αποκτούν την οντότητα προσωπικής πρότασης, μέσα από θεματολογίες που θυμίζουν πράξεις θεατρικού έργου, απόλυτα ανθρωποκεντρικών, επώδυνων, τις οποίες αγγίζει εικαστικά με τρόπο σαφή, απλό, λεπταίσθητο, σε συνέχειες.

Όλα τα χρόνια που ζωγραφίζει, είναι σαν να παρατηρεί και να καταγράφει από κάποια απόσταση την ζωή μας, ενώ το προκλητικό είναι, η απόλυτη συμμετοχή του στα δρώμενα, η συνοχή του θα έλεγα.

Μου θυμίζει τα μικρά παιδιά τα οποία με ευφράδεια, γλαφυρότητα και σαρδόνιο χαμόγελο, εξηγούν στους γονείς την φάρσα που έγινε στο σχολείο σε βάρος του δασκάλου από τους συμμαθητές τους, αποφεύγοντας βέβαια να πουν ότι ήσαν οι πρωταγωνιστές του επεισοδίου.

Η βιωματική σχέση με τα θέματα που καταπιάνεται, είναι εμφανής. Μια φετιχιστική σχέση με την ζωή που διαδραματίζεται σε αστικό τοπίο. Στην τελευταία του δουλειά με τίτλο 'Alcohol' και με κορμό την παράθεση συγκεκριμένων ποτών, σαν αφορμή για την χαρτογράφηση και στοιχειοθέτηση του σχήματος των ποτηριών, πράγμα που για τους γνώστες και ζώντες ιδιαίτερα την νύχτα είναι η ουσία και η τελετουργία μιας σχέσης ιδιαίτερης και πολλές φορές επώδυνης, δανείζεται στοιχεία από τη γλώσσα της διαφήμισης, της τηλεόρασης και της γιγαντοαφίσας, όπου χωρίς προκαταλήψεις και ηθικοπλαστικές αποχρώσεις σχολιάζει τον ερωτισμό σε μια πρώτη ανάγνωση, πάντα σε αστικό τοπίο, ή καθαρά το σεξ, τις κοινωνικές σχέσεις, το πάθος, την ηθική και γιατί όχι την ακρότητα στην δική μου ανάγνωση. Η ατομικότητα των πρωταγωνιστών, σε αυτό το φανταστικό μπαρ, είναι επίπλαστη, υποκριτική, μέχρι να φτάσουν στο ζητούμενο, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά η ερωτική πράξη, σαν λύτρωση.

Καθαρότητα με επίθετες χρωματικές επιφάνειες, σαφήνεια και σιγουριά σε αυτό που κάνει, αναγνωρίσιμος γραφικός χαρακτήρας, δημιουργούν έναν σύγχρονο ρεαλισμό, με σημειώσεις ιδιαίτερης αισθητικής.

Ο Βασίλης Καρακατσάνης κατορθώνει να τοποθετεί τους θεατές στην σκηνή και τους ηθοποιούς στην πλατεία. Με υλικό του την στιλπνή ευμάρεια του δυτικού μας πολιτισμού, δημιουργεί καθρέπτες που τομογραφούν, με σκληρότητα την μοναξιά, τα πάθη και την ανεπάρκειά μας.

Στην τέχνη το να έχεις να πεις είναι δεδομένο, το να μπορείς να πεις είναι το δύσκολο.

Ο Καρακατσάνης μας μιλάει με τον καλύτερο τρόπο και αυτό γιατί ο ίδιος, σαρδόνια εναλλάσσεται ανάμεσα στην σκηνή και την πλατεία.

Palma de Mallorca 01/2010